

А той — една си знае:

— Златна е тя, моята тояга, момчета! Отъ баща си споменъ я пазя. Докато съмъ живъ нѣма да се раздѣля отъ нея!

— Златна а, златна, — прихвахме отъ смѣхъ ние, а старецътъ притиска поздраво тоягата си, сякашъ се страхува да не му я вземемъ и поемаше следъ стадото.

Единъ день излѣзохме до Арамлиець. Привечеръ падна пороенъ дъждъ. Когато слѣзохме при рѣката, тя бѣше мжтна и буйна. Дълго чакахме да намалѣе водата. Дѣдо Стоименъ прѣвъ се изправи на брѣга. Заби единия край на тоягата срѣдъ рѣката и рече да прескочи водата. Но вмѣсто на другия брѣгъ, той бухна всрѣдъ водата. Измъкнахме го цѣлиятъ измокренъ. А той, като видѣ, че водата отнесе надолу тоягата му, заплака като дете и, ако не бѣхме го задържали, щѣше да се хвърли отново въ водата. Какъ ли не го утешавахме! Нищо не помогна. Чакъ когато не останаха сълзи въ очитѣ му, престана да плаче. Следъ два дни приличаше вече на сѣнка. Нито се хранѣше, нито приказваше. Дожалѣ ми за тоя добъръ старецъ.

— Дѣдо бе, — рекохъ му единъ день, — ти гледай стадото, пъкъ азъ ще слѣза надолу изъ рѣката, все може да намѣря нѣкжде тоягата. Твоята тояга.

— Дай Боже, — рече старецътъ и се прекръсти.

Азъ тръгнахъ надолу, заглеждахъ се при всѣки завой, при всѣки камъкъ, ровѣхъ пѣсъка. Така, неусѣтно, стигнахъ хайдушкия преходъ. Край самия пѣтъ стърчеше тоягата на стареца, затрупана съ пѣсъкъ до половината. Много люде бѣха минали, но нито единъ не бѣ се навелъ да я вземе. За какво ли му е? Измъкнахъ я азъ и поехъ обратно, а въ душата ми бѣше драго, драго, че ще зарадвамъ добрия дѣдо Стоименъ. Когато ме видѣ старецътъ отдалече и позна тоягата си, спусна се, грабна я отъ ржцетѣ ми, загледа я и попита радостенъ: